

Geachte heer Koolmees,

Hierbij mijn reactie op de herziening van het pensioenstelsel.

Wat opvalt in deze hele materie is dat we het hier weer alleen hebben over de pensioenregelingen.

Over de BPR-regelingen (beschikbare premierregelingen) is het weer opvallend stil. Noch de politiek, noch de vakbonden zijn geïnteresseerd in de problematiek van deze regelingen. We hebben het dan over de hele matige pensioenen die hiermee voor velen aangekocht kunnen worden. De grootste veroorzaker hiervan is de desastreus lage rekenrente.

Je kunt meer of minder kapitaal opbouwen gedurende je werkzame leven, maar op het moment dat je met pensioen gaat wordt er een pensioen aangekocht tegen de op dat moment geldende rekenrente. En het scheelt nogal wat in je pensioen of de rekenrente op dat moment 4% is of 0,05%.

Gedurende je gehele werkzame leven krijg je dan ook geen vaste toezegging, maar het is een prognose. Dus je kunt er geen rechten aan ontlenen, maar je hebt er ook geen houvast aan. "Hoeveel (als je het al kunt missen) moet ik bijsparen omdat de rekenrente over 15 jaar misschien wel weer gezakt is?"

Met minder kapitaal in 2006 zou ik dan op 65-jarige leeftijd een veel hoger pensioen hebben aan kunnen kopen dan in 2021 met meer kapitaal en ook nog eens drie jaar langer doorwerken. De regeling is in opbouw niet veranderd. De drie jaar langer doorwerken heeft geen beter pensioen opgeleverd. Sterker nog, je kunt helemaal niet zien wat die drie jaar langer doorwerken heeft opgeleverd, want als de rekenrente weer zakt gaat het aan te kopen pensioen weer omlaag. Dus je hebt pech op geluk om op het slechte of goede moment met pensioen gegaan. Want ook al gaat de rekenrente daarna omhoog, jouw pensioen is aangekocht en gaat ook niet meer veranderen. Daar komt nog bij dat als er een slecht beleggingsjaar is geweest je kapitaal minder is dan een jaar ervoor. Ook dan kun je pech hebben als je net in het slechte beleggingsjaar met pensioen gaat. Dat heb je met individuele potjes.

Ik ken situaties waarbij mensen die ongeveer een zelfde loon gedurende de jaren hebben gehad en zelfs nog langer doorgewerkt maar waarbij bij de ene persoon met pensioen ging met een rekenrente van 4% en de andere met 2,35%. Deze laatste persoon heeft zelfs 2½ jaar langer gewerkt. Het aan te kopen pensioen bij de laatste werknemer viel daardoor ongeveer 40-50% lager uit gedurende de rest van zijn leven. Gewoon domme pech. Het verkeerde moment eruit. Maar helaas blijven wij nu de pechgeneratie, want de rekenrente gaat voorlopig niet omhoog.

Een ander heel negatieve component aan deze regeling is, dat noch de werkgever noch de verzekeringsmaatschappij/bank verantwoordelijk zijn als het pensioen zo veel lager uitvalt dan misschien wel de verwachting was. Hierdoor kan de werkgever zich onttrekken aan de zorgplicht naar zijn medewerkers. Alle verantwoording ligt bij een werknemer. Om je kapitaal enigszins omhoog te krikken moet je beleggingsspecialist zijn. We weten dat 20% van de populatie in Nederland niet eens het digitale 'tijdperk' bij kan houden, laat staan alle ins en outs weten voor het zelf verantwoordelijk zijn voor je 'oudedagsvoorziening'. En als je zelf wat meer verstand van beleggen ben je verplicht te beleggen bij de verzekeringsmaatschappij/bank waar je werkgever de BPR-regeling heeft ondergebracht.

Dit geldt ook voor de zogenaamd 'geweldige' optie om na je pensioen door te mogen beleggen. Als we daar als werknemer zo goed in zijn, waarom zouden we het kapitaal gedurende al die jaren bij een verzekeringsmaatschappij/bank onder moeten brengen. En stel dat je het met meer risico gaat beleggen om wat meer kapitaal te genereren, en het gaat dan fout, dan is er niemand die daar verantwoording voor hoeft af te leggen. Behalve de werknemer zelf. 'Die had dat dan ook maar niet moeten doen'. Het afschuiven van noemen we dat.

Een eerlijkere verdeling voor dit product kan een prudente marktrente zijn.

Zolang de rekenrente de tool is om je pensioen te bepalen op de pensioenleeftijd en niet een prudente marktrente, kunnen we over een tijd misschien wel spreken over een nieuwe generatie 'armen' voor de mensen die onder de huidige BPR-voorwaarden met pensioen gaan.

Dus of de slogan voor iedereen 'een eigen potje' nu een goede oplossing is, is nog maar de vraag. Met de BPR-regeling wordt eigenlijk het tegendeel bewezen.

M.T. Ribberink